Autoriteit
Consument & Markt

Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag
070 722 20 00
www.acm.nl

Openbaar

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 12h van de Instellingswet Autoriteit Consumenten Markt

Zaaknummer ACM/24/187998
Ons kenmerk ACM/UIT/639003
Datum 20 december 2024

1 Aanvraag en leeswijzer

1. Op 10 december 2024 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) een aanvraag tot bindend verklaren van toezeggingen, als bedoeld in artikel 12h van de Instellingswet Autoriteit Consument en Markt (hierna: Instellingswet) ontvangen. Deze aanvraag is ingediend door de Stichting Nationaal Register van Chiropractoren (hierna: SNRC), de Dutch Chiropractic Federation (hierna: DCF) en de Christelijke Chiropractoren Associatie (hierna: CCA).

2. De ACM beoordeelt in dit besluit deze aanvraag. Hoofdstuk 2 beschrijft de aanleiding en het verloop van de procedure. Hoofdstuk 3 bevat de inhoud van de toezegging. In hoofdstuk 4 gaat de ACM in op het wettelijk kader. In hoofdstuk 5 beoordeelt de ACM de toezegging. In hoofdstuk 6, ten slotte, staat het besluit tot bindend verklaren van de toezeggingen voor de duur van drie jaar ingaande 20 december 2024.

2 Aanleiding en verloop van de procedure

3. Chiropractie is een alternatieve geneeswijze, waarvoor in de aanvullende verzekering een (gedeeltelijke) vergoeding mogelijk is. Om in aanmerking te komen voor deze vergoeding dient een chiropractor zich te registreren in een kwaliteitsregister. SNRC is één van de twee erkende kwaliteitsregisters in Nederland. In Nederland zijn ruim 500 chiropractoren actief.

4. Naar aanleiding van een melding over regels uit het huishoudelijk reglement van SNRC, dat tevens door DCF en CCA wordt gehanteerd, is de ACM een onderzoek gestart. De ACM vermoedde dat deze regels de concurrentie tussen chiropractiepraktijken negatief zouden kunnen beïnvloeden.

5. De betreffende regels uit het huishoudelijke reglement van SNRC verboden geregistreerde chiropractiepraktijken om kortingen aan te bieden en een eerste intake dan wel bepaalde onderzoeken gratis aan te bieden. Daarnaast legden deze regels beperkingen op aan geregistreerde chiropractiepraktijken met betrekking tot hun adverteermogelijkheden. Het verbod om kortingen te geven en het verbod om een eerste intake of bepaalde onderzoeken gratis aan te bieden, werden door DCF ook gehandhaafd.

6. Het verbod om korting te geven en het verbod om een eerste intake dan wel bepaalde onderzoeken gratis aan te bieden beperkt de concurrentie tussen geregistreerde chiropractiepraktijken. Chiropractiepraktijken kunnen zich van elkaar onderscheiden door het

geven van kortingen en het bieden van een gratis eerste intake dan wel bepaalde onderzoeken. Door het verbieden van deze aspecten zijn chiropractiepraktijken niet meer vrij om hier een eigen koers in te bepalen. Hierdoor worden cliënten benadeeld. In het algemeen is de mogelijkheid van het geven van kortingen en het aanbieden van gratis diensten als onderdeel van de prijsstrategie van een onderneming, een belangrijke concurrentieparameter.

7. Daarnaast kan ook het beperken van de wijze waarop mag worden geadverteerd de concurrentie tussen chiropractiepraktijken beperken. Door middel van reclame kan een chiropractiepraktijk de aandacht van potentiële cliënten op zich vestigen en kan zij zich onderscheiden van andere chiropractiepraktijken. Een regel die voorschrijft dat een bepaalde wijze van adverteren niet is toegestaan, beperkt de chiropractiepraktijken in de mogelijkheden om zich te profileren en daarmee eveneens in de mogelijkheden om te concurreren.

8. De ACM heeft op 15 juli 2024 gesproken met vertegenwoordigers van SNRC, DCF en CCA. In deze gesprekken heeft de ACM aangegeven mededingingsrisico's te zien in deze regels van het huishoudelijk reglement en hebben de partijen een reflectie gegeven op de regels.

9. Op 31 oktober 2024 heeft de ACM nogmaals gesproken met vertegenwoordigers van SNRC, DCF en CCA. Hierbij heeft de ACM aangegeven een onderzoek te zijn gestart.

10. SNRC, DCF en CCA hebben meermaals aangegeven de mededingingsrisico's weg te willen nemen door het huishoudelijk reglement aan te passen. Tevens hebben zij tijdens het gesprek op 31 oktober aangegeven te overwegen een aanvraag in te dienen voor het bindend verklaren van een toezegging.

11. Op 11 november 2024, gedurende het onderzoek van de ACM, heeft SNRC het huishoudelijk reglement gewijzigd. Over deze wijziging zijn de geregistreerden van SNRC, DCF en CCA per e-mail van 12 november 2024 en tijdens de vergadering van 15 november 2024 geïnformeerd. De ACM is bij e-mail van 13 november 2024 hiervan op de hoogte gesteld.

12. Na diverse contacten met de ACM hebben SNRC, DCF en CCA op 10 december 2024 een aanvraag ingediend tot bindend verklaren van hun toezegging als bedoeld in artikel 12h van de Instellingswet.

3 Inhoud van de toezegging

13. SNRC, DCF en CCA verzoeken de ACM de onderstaande toezeggingen bindend te verklaren. De hieronder cursief weergegeven tekst van de toezeggingen is integraal gekopieerd uit de aanvraag van SNRC, DCF en CCA.

    De aanvraag tot bindend verklaren van de toezegging van SNRC heeft betrekking op de volgende regels uit het Huishoudelijk reglement SNRC, omdat deze regels mogelijk concurrentierisico's opleveren:

    1. *Er worden geen kortingen gegeven op behandelingen;*
    2. *Gratis kan standaard worden aangeboden: een kennismakingsgesprek, een surface electromyography of een houdingsanalyse. De overige onderzoeken vinden plaats tijdens de eerste afspraak/intake;*
    3. *Het is niet toegestaan tot het plaatsen van agressieve/schreeuwende reclame waarin gebruik wordt gemaakt van termen als doorbraak, revolutie, exclusief, eeuwenoud dan wel op andere wijze misleidende informatie wordt verstrekt.*

SNRC doet de volgende toezeggingen om eventuele concurrentierisico's te ondervangen:

1. *De eerste regel met het verbod op het geven van kortingen op behandelingen is geschrapt uit het reglement. Deze danwel een vergelijkbare regel zal niet meer worden opgenomen in het huishoudelijk reglement;*
2. *De tweede regel met wat gratis kan worden aangeboden is geschrapt uit het reglement. Deze danwel een vergelijkbare regel zal niet meer worden opgenomen in het huishoudelijk reglement;*
3. *De derde regel over misleidende reclame is beperkt tot: "Het maken van misleidende reclame is niet toegestaan." Deze regel zal in beginsel niet worden aangepast, maar indien hiertoe wel behoefte toe zou zijn vanuit de beroepsgroep, zal de aangepaste regel eerst worden voorgelegd aan de ACM alvorens deze zal worden opgenomen in het huishoudelijk reglement om eventuele concurrentierisico's te bespreken.*
4. *Per 11 november 2024 is het nieuwe huishoudelijk reglement vastgesteld met de toegezegde aanpassingen. Het reglement staat per 12 november 2024 op de website https://registerchiropractor.nl/professionele_standaard.*
5. *Alle chiropractoren aangesloten bij de SNRC zijn geïnformeerd over de wijzigingen per e-mail op 12 november 2024 en hebben hier over een toelichting ontvangen op de vergadering gehouden op 15 november 2024, danwel deze kunnen lezen in de notulen, welke op 18 november 2024 aan alle chiropractoren zijn verzonden per e-mail. Daarnaast hebben alle chiropractoren het nieuwe reglement ontvangen per e-mail op 12 en 18 november 2024. De ACM heeft deze gestuurde stukken reeds ontvangen.*
6. *Alle chiropractoren aangesloten bij de SNRC conformeren zich aan het nieuwe huishoudelijk reglement, dit betreft alle geregistreerden bij de Dutch Chiropractic Federation (DCF) en de Christelijke Chiropractoren Associatie (CCA) en enkele chiropractoren aangesloten bij de Nederlandse Chiropractoren Associatie (NCA). Het conformeren aan het Huishoudelijk regelement SNRC is inherent aan het aangesloten zijn bij de SNRC zoals vermeld op de website (https://registerchiropractor.nl/professionele_standaard): "Register Chiropractoren zijn bekend met en werken conform de volgende regels en normen: Huishoudelijk reglement"*
7. *Ter controle op de naleving van deze toezegging, kan de ACM altijd de meest recente versie van het Huishoudelijk reglement inzien op de website https://registerchiropractor.nl/professionele_standaard.*

DCF en CCA doen de volgende toezegging:

> *De organisaties DCF en CCA zeggen toe zich te conformeren aan het aangepaste huishoudelijk reglement en deze toezegging.*

14. Op 16 december 2024 heeft de ACM dit besluit aan SNRC, CCA en DCF voorgelegd ter controle van feitelijke onjuistheden en vertrouwelijkheden. Na enkele aanpassingen op feitelijke onjuistheden gaan de partijen akkoord met de publicatie van de openbare versie van het toezeggingsbesluit door de ACM.

4 Wettelijk kader

15. Op basis van artikel 12h van de Instellingswet kan de ACM het besluit nemen een toezeggingsaanvraag van een marktorganisatie bindend te verklaren. Met het bindend verklaren van een toezegging vervalt, op basis van artikel 12h, eerste lid, van de Instellingswet, de bevoegdheid van de ACM tot het opleggen van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom aan die marktorganisatie voor de desbetreffende gedragingen. De

aanvraag moet worden ingediend voordat de ACM een besluit omtrent het opleggen van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom neemt.

16. Volgens artikel 12h van de Instellingswet kan de ACM een toezeggingsaanvraag bindend verklaren wanneer de ACM dat doelmatiger acht dan het opleggen van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom.

17. Om te beoordelen of het bindend verklaren van een toezegging doelmatiger is dan het opleggen van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom, kijkt de ACM onder meer naar de fase waarin een onderzoek naar een vermoedelijke overtreding zich bevindt en de aard van de overtreding.

18. Daarnaast dient de inhoud van de toezegging:
    - aannemelijk te maken dat de partijen het besluit op controleerbare wijze zullen naleven.
    - de ACM ervan te verzekeren dat de partijen door het toezeggingsbesluit in overeenstemming handelen met het wettelijke voorschrift of het verbod waarvoor de toezegging wordt gedaan.

19. De bindendverklaring strekt ertoe mededingingsrisico's weg te nemen. Op basis van artikel 12h, vijfde lid, van de Instellingswet moet de onderneming zich overeenkomstig het besluit gedragen nadat de ACM een besluit tot bindendverklaring heeft genomen. Als een onderneming zich niet overeenkomstig het besluit gedraagt, riskeert zij een bestuurlijke boete (op basis van artikel 12m van de Instellingswet) of kan de ACM het besluit wijzigen of intrekken.

5 Het oordeel van de ACM

20. De ACM beoordeelt of de toezeggingen van de aanvrager de gesignaleerde mededingingsrisico's op adequate wijze ondervangen of wegnemen. Daarnaast beoordeelt de ACM of zij kan nagaan dat de toezeggingen door de aanvrager worden nageleefd.

21. De toezegging is een instrument dat goed past bij het probleemoplossend toezicht dat de ACM toepast: met de inzet van verschillende instrumenten zoekt de ACM naar de meest effectieve en efficiënte manier om marktproblemen te adresseren. Daarbij bekijkt zij van geval tot geval welk instrument het meest passend is.

22. De ACM vindt het doelmatig en passend om de toezeggingen van SNRC, DCF en CCA zoals beschreven in hoofdstuk 3 bindend te verklaren. Waarom dit het geval is, licht de ACM hieronder toe.

5.1 De mededingingsrisico's zijn weggenomen

23. In de toezegging bevestigt SNRC dat zij het huishoudelijk reglement heeft gewijzigd en haar geregistreerden op de hoogte heeft gesteld van de wijzigingen.

24. SNRC heeft de regel die chiropractoren verbood om kortingen te geven op behandelingen, alsmede de regel die het gratis aanbieden van een eerste intake dan wel bepaalde onderzoeken verbood, uit het huishoudelijk reglement geschrapt. Chiropractoren hebben nu de mogelijkheid om zelf te bepalen of zij kortingen aanbieden op behandelingen en of zij eerste intakes dan wel bepaalde onderzoeken al dan niet gratis aanbieden. Daarnaast is de regel over adverteren dusdanig aangepast dat deze zich nu exclusief richt op het voorkomen van

misleidende reclame. Door deze wijzigingen zijn de gesignaleerde mededingingsrisico's weggenomen. Cliënten kunnen profiteren van de toegenomen concurrentiemogelijkheden voor chiropractiepraktijken, bijvoorbeeld in de vorm van kortingen of een gratis eerste intake.

25. Daarnaast heeft SNRC toegezegd regels van dergelijke aard in de toekomst niet meer op te zullen nemen in het huishoudelijk reglement. Daarmee zijn de hiermee verband houdende mededingingsrisico's ook voor de toekomst weggenomen.

26. SNRC heeft het nieuwe huishoudelijk reglement op haar website gepubliceerd en alle chiropractoren aangesloten bij SNRC, DCF en CCA geïnformeerd over de wijzigingen, zowel per e-mail als tijdens een vergadering. Hiermee zijn alle leden actief op de hoogte gebracht van het feit dat zij zelf kunnen besluiten of ze kortingen willen geven, of ze een eerste intake dan wel bepaalde onderzoeken gratis willen aanbieden en kunnen adverteren op de wijze waarop ze willen (zo lang geen sprake is van misleiding), zonder dat daarbij nog sprake is van schorsing of beëindiging van het lidmaatschap of schrapping uit het register.

27. De toezegging van DCF en CCA om zich te committeren aan het gewijzigde huishoudelijk reglement voorkomt dat deze partijen zelf regels kunnen vaststellen die in strijd zouden zijn met de toezeggingen als vermeld in hoofdstuk 3.

28. Gelet op het bovenstaande oordeelt de ACM dat de huidige en mogelijke toekomstige mededingingsrisico's door de toezeggingen zijn weggenomen.

5.2 Controle en naleving

29. De ACM is van oordeel dat de toezegging voldoende controleerbaar is. De ACM heeft de aangepaste versie van het huishoudelijk reglement ontvangen. Daarnaast heeft de ACM een afschrift ontvangen van de communicatie richting de geregistreerde chiropractoren. Van de vergadering waarin de wijzigingen zijn besproken heeft de ACM de notulen ontvangen.

30. Verder zegt SNRC toe altijd de meest recente versie van het huishoudelijk reglement op haar website te publiceren. Hierdoor kan de ACM te allen tijde controleren of de toezegging wordt nageleefd.

31. SNRC legt eventuele voorgenomen wijzigingen wat betreft de regel over het adverteren eerst voor aan de ACM alvorens deze regel wordt aangepast. De ACM is hierdoor op de hoogte en voorkomt wijzigingen die concurrentierisico's met zich meebrengen.

32. De ACM kan op basis van bovenstaande informatie de naleving van de toezeggingen door SNRC, DCF en CCA op adequate wijze controleren.

5.3 Duur

33. De door SNRC, DCF en CCA gedane toezeggingen lopen tot 20 december 2027. Deze termijn biedt gedurende deze termijn de garantie dat aan de leden en geregistreerden geen verbod op het geven van kortingen, geen verbod op het gratis aanbieden van een eerste intake dan wel bepaalde onderzoeken en geen beperkingen met betrekking tot de wijze van adverteren wordt opgelegd. Deze termijn biedt de leden en geregistreerden voldoende tijd om hun concurrentiemogelijkheden te benutten waardoor de marktomstandigheden zich duurzaam kunnen aanpassen.

5.4 Conclusie

34. De aanvraag tot het bindend verklaren van de toezegging is gedaan vóór het moment dat de ACM een overtreding heeft vastgesteld en een besluit heeft genomen omtrent het opleggen van een boete of een last onder dwangsom. De toezegging voorkomt een mogelijk langdurige sanctieprocedure. Partijen hebben de regels en hun gedrag aangepast en met de door hen ingediende toezeggingen een waarborg gegeven dat dergelijke regels in de toekomst niet zullen worden gehanteerd. Om bovenstaande redenen acht de ACM de toezegging in dit geval een passend instrument waarmee de mededingingsrisico's op een snelle, effectieve en efficiënte manier worden geadresseerd.

35. Op grond van het voorgaande oordeelt de ACM dat het bindend verklaren van de toezeggingen door SNRC, DCF en CCA doelmatig en passend is en dat de naleving van de toezeggingen controleerbaar is.

6 Besluit

36. Gelet op artikel 12h, tweede lid, van de Instellingswet besluit de ACM dat zij de in hoofdstuk 3 aangehaalde toezeggingen bindend verklaart voor SNRC, DCF en CCA.

37. Daarmee vervalt voor de ACM de bevoegdheid om het tegen SNRC, DCF en CCA ingestelde onderzoek naar het verbieden van kortingen, het gratis aanbieden van een eerste intake dan wel bepaalde onderzoeken, en het beperken van adverteren door chiropractoren verder voort te zetten.

38. De ACM is bevoegd om toezicht uit te oefenen op de naleving van de toezegging. Bij niet-naleving van de toezegging kan de ACM een boete opleggen. De ACM kan ook onderhavig besluit intrekken en vervolgens het onderzoek opnieuw opstarten. De ACM kan nieuwe informatie onderzoeken die zij ontvangt nadat de toezegging bindend is verklaard.

39. Dit besluit geldt voor een periode van drie jaar, gerekend vanaf 20 december 2024.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

mr. T.M. Snoep
Bestuursvoorzitter ACM

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij ACM, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wetbestuursrecht, ACM verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.